

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 30 augustus 2023 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van laserbehandelingen bij de indicatie sinus pilonidalis.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch-specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoeker op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoeker

Verzoeker is een man van 41 jaar. Hij is in de afgelopen jaren meerdere keren geopereerd aan een sinus pilonidalis. De behandelend chirurg heeft verzoeker na de zestiende ingreep geadviseerd het betreffende lichaamsgebied permanent te ontharen door middel van laserontharing. In vervolg hierop heeft een huidtherapeut namens verzoeker bij verweerder een aanvraag ingediend voor een zestal laserontharingen vanwege sinus pilonidalis. Verweerder heeft de aanvraag afgewezen omdat volgens verweerder laserontharing bij de indicatie sinus pilonidalis niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk.

Juridisch kader

Op grond van artikel 2.4, lid 1, van het Besluit zorgverzekering (Bzv) omvat geneeskundige zorg, zorg zoals onder meer huisartsen en medisch specialisten die plegen te bieden. Verder geldt dat de zorg moet voldoen aan 'de stand van de wetenschap en praktijk'.¹ Het criterium bepaalt of een specifieke behandeling behoort tot het verzekerde pakket. Nadat is vastgesteld dat een behandeling als een verzekerde prestatie is aan te merken, dient te worden vastgesteld of een individuele verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen op de prestatie.² Dit betekent dat er een koppeling moet zijn tussen de zorgbehoefte (de medische indicatie) en de zorg die geleverd wordt. Het gaat derhalve om de vraag of in het individuele geval de verlangde zorg het aangewezen middel is om in het gezondheidstekort van de verzekerde te voorzien.

¹ Art. 2.1 lid 2 Bzv

² Art. 2.1 lid 3 Bzv

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Op 7 juni 2007 oordeelde het College voor Zorgverzekeringen (nu het Zorginstituut) dat laserontharing ter voorkoming van recidieven bij de behandeling van sinus pilonidalis of hidradenitis suppurativa geen behandeling conform de stand van de wetenschap en praktijk is.³ Een update van de wetenschappelijke publicaties tot 29 mei 2018 gaf geen aanleiding om het standpunt te wijzigen.⁴ Ook een zoekopdracht verricht op 13 juli 2021 ten behoeve van een ander geschil gaf geen aanleiding om het standpunt te wijzigen.⁵

Om de literatuur die na 13 juli 2021 is gepubliceerd te beoordelen is op 13 september 2023 opnieuw een zoekactie verricht in PubMed.⁶ De zoekopdracht leverde in totaal 49 publicaties op (zonder gebruik van een datumfilter). Ten opzichte de vorige zoekopdracht in 2021 zijn drie artikelen toegevoegd: een review⁷ en twee retrospectieve beschrijvende studies^{8,9}.

De twee retrospectieve studies beschrijven in totaal 102 en 131 patiënten die (onder andere) laserontharing kregen ter behandeling van sinus pilonidalis. Er wordt geconcludeerd dat de kwaliteit van leven na behandeling verbetert. Alhoewel de resultaten veelbelovend zijn, zijn er meerdere methodologische aspecten die maken dat deze onderzoeken onvoldoende bruikbaar zijn voor bepaling stand wetenschap en praktijk. Zo is er niet vergeleken met andere behandelingen of met een meer conservatieve aanpak, zijn meerdere patiënten niet meegenomen in het onderzoek vanwege "missing data", was in beide studies het merendeel van de patiënten jonger dan 18 jaar en was in de studie van Salimi-Jazi et al. 47% hispanic. Er wordt beschreven dat oudere patiënten en niet-hispanic etnische achtergrond slechtere resultaten lieten zien.

Het dossier bevat een ongedateerde brief van de dermatoloog waarin hij aangeeft dat laserontharing bij sinus pilonidalis voldoet aan de stand van de wetenschap en de praktijk. Ter onderbouwing is door de dermatoloog verwezen naar een aantal publicaties. Met name worden de reviews van Halleran et al. (2018)¹⁰ en de review van Pronk et al. (2018)¹¹ aangehaald. Deze studies zijn besproken in het

³ Standpunt CVZ 07-06-2007, te raadplegen via:

<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2007/06/07/ontharing-met-laser-voor-sinus-pilonidalis-en-hidradenitis-suppurativa-is-geen-te-verzekeren-prestatie>

⁴ Zaaknummer 2018024768: <https://www.skqz.nl/document/?d=9dcae34b-9bf4-4b7d-ab87-02a9ab9e707b>

⁵ Zaaknummer 2021023239: <https://www.skqz.nl/document/?d=06b67aa6-2cf5-478b-8e09-325d27e0755d>

⁶ De volgende zoektermen zijn gebruikt:

(("lasers"[MeSH Terms] OR "lasers"[All Fields] OR "laser"[All Fields]) AND (("hair"[MeSH Terms] OR "hair"[All Fields]) AND removal[All Fields])) AND (pilonidal[All Fields] AND (("sinuses"[All Fields] OR "sinus"[All Fields] OR "cysts"[MeSH Terms] OR "cysts"[All Fields] OR "cyst"[All Fields]))).

⁷ Collings AT, Rymeski B. Updates on the Management of Pilonidal Disease. *Adv Pediatr.* 2022 Aug;69(1):231-241. doi: 10.1016/j.yapd.2022.03.001. Epub 2022 Jun 17. PMID: 35985713.

⁸ Check NM, Wynne NK, Mooney DP. Resolution of Mild Pilonidal Disease in Adolescents Without Resection. *J Am Coll Surg.* 2022 Nov 1;235(5):773-776. doi: 10.1097/XCS.0000000000000356. Epub 2022 Oct 17. PMID: 36102566.

⁹ Salimi-Jazi F, Abrajano C, Garza D, Rafeeqi T, Yousefi R, Hartman E, Hah K, Wilcox M, Diyaolu M, Chao S, Su W, Hui T, Mueller C, Fuchs J, Chiu B. Burden of pilonidal disease and improvement in quality of life after treatment in adolescents. *Pediatr Surg Int.* 2022 Oct;38(10):1453-1459. doi: 10.1007/s00383-022-05175-2. Epub 2022 Jul 17. PMID: 35842877.

¹⁰ Halleran, D. R., Onwuka, A. J., Lawrence, A. E., Fischer, B. C., Deans, K. J., & Minneci, P. C. (2018). Laser Hair Depilation in the Treatment of Pilonidal Disease: A Systematic Review. *Surg Infect (Larchmt)*, 19(6), 566-572. doi:10.1089/sur.2018.099

¹¹ Pronk, A. A., Eppink, L., Smakman, N., & Furnee, E. J. B. (2018). The effect of hair removal after surgery for sacrococcygeal pilonidal sinus disease: a systematic review of the literature. *Tech Coloproctol*, 22(1), 7-14.

advies van het Zorginstituut d.d. 20 juli 2021, op basis van deze studies kan niet geconcludeerd worden dat de behandeling bij de indicatie van verzoeker voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk.⁵ De andere zeven publicaties die worden aangehaald door de dermatoloog betreffen ook geen nieuwe informatie. Er zijn geen publicaties genoemd die niet zijn meegenomen bij eerdere beoordelingen.

Gelet op het bovenstaande is er geen nieuwe wetenschappelijke literatuur beschikbaar dat leidt tot een ander oordeel over de stand van de wetenschap en praktijk. Laserontharing ter voorkoming van recidieven bij de behandeling van sinus pilonidalis voldoet niet aan de stand van de wetenschap en praktijk.

Conclusie

Laserontharing ter voorkoming van recidieven bij de behandeling van sinus pilonidalis voldoet niet aan de stand van wetenschap en praktijk en maakt daarom geen onderdeel uit van het basispakket. Verzoeker kan geen aanspraak maken op vergoeding van laserontharing ten laste van de basisverzekering.

Advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Laserontharing ter voorkoming van recidieven bij de behandeling van sinus pilonidalis maakt geen onderdeel uit van het basispakket.